

14730:1-3.

ACC. N:o R M.

Landskap: Småland Upptecknare: Oscar Karlsson, Alvhult
Härad: Uppvidinge Berättare: " "
Socken: Alvhult x Berättarens yrke: fönsterglasblåsare
Uppteckningsår: 1959 Född år 1879 i Madesjö

Möbelanskaffning. s. 1-3.

(x även not fr. Madesjö sv, f. Möre hsl.)

N. N. 168

Uti såväl Kalmar som Kronobergs län/De orter skrivaren bäst känner till, såväl beträffande sörmländska befolkning som levnadsvanor, var det vanligaste sättet för anskaffning av möbler och andra husgerådsaker, att byns eller bygdens snickare tillverkade desamma. Samma var förfållandet med brysmeden, då det var fråga om anskaffande av för bonden nödvändiga föremål, såsom: Liar, Risbitar, Yxor, s.k. Koskällor vilka, fastsatte i en klave som hängdes om djurens hals. Koskällans uppgift var, att med sitt ljud låta de sökande ägarna till djuren få veta var dessa befanns sin. Då de om kvällarna skulle återföras hem till ladugården, från ofta långt från gårdarna belägna "utmarkerma". Min fader: Karl-Fredrik Jonsson från byn Sigislaryd, Madesjö s:n, Kalmar län, var en s.k., "bysnickare" och tillika timmerman. Under sommarmånaderna utfördes s.k. timmrade hus och under vintern snickrades, inne uti den lilla stugan, olika slags redskap såsom Kalkar, Långdrogar, Släpor och andra redskap för nyttjande i ortens näringsliv, s.k. Bord, Stolar, m.m. för inomhus eftersökliga behov snickrades också. Skrivacens Svärfader var s.k. Finsnickare och många av hans arbeten finnes kvar uti många gårdar i Älghults och angränsande socknar.

Den sistnämnde var tillika målare och polarare och många är de alster
av hans händer som ännu finnes kvar uti gårdarna i Älghults och an-
gränsande socknar. Vid, efter avlidna personer hållna auktioner, sär-
skilt då båda makarna var borta, försåldes hela bohaget, tillika med
eventuellt förekommande bondgård eller bostadshus. Var bostadshuset
som försåldes, beläget på s.k. "fri grund", då hade köparen att komma
överens med ägaren till jorden om vilkoren för arrendering eller köp
av den jord varpå bostadshuset befann sig.

Vid auktioner efter avlidna makar försåldes å auktion i de flesta fall
alla boets tillhörigheter såsom fastighet, lösörte m.m. Intresset för
s.k. antika möbler och husgeråd började uti de orter jag känner till,
omkring tiden för sekelskifte 1800 - 1901; men man kan dock fastslå
att alla möbler var "hemmasnickade" före sekelskifte 1900-1901.

Att lemna förteckning övera uti ett hem från, f.exm. sekelskifte
1800- 1901 förekommande möbler är icke så lätt. Den som skriver detta
har på auktioner i denna, Älghults socken, inropat några sådana möbler,
vilka finnes uti hallen ivärt hem. Bl.a. ett trenörrns-skåp med mörk-
blå färg på dörrarnas inramning med "speglar" av ljusare färg varå

är anbringade blomstänger med gröna blad och röda blommor. Ett bord
av ekträ med sk. lämmar, upp och nedfällbara: längd 80 c/m bredd på varje
lämm 40 c/m och samma bredd själva bordskivan, d.v.s. att då båda läm-
marna äro uppslagna blir bordets längd i c/m 120+ 80. Detta bord
har icke varit målat, utan bebehåller sin naturfärg. XXXXXXXXXX
Vidare innehåar jag en s.k. karmsstol av ekträ, alldeles i likhet med en
dylik jag sett å Nordiska Museet, Sthlm. Jag är lite grann snickare
på "lediga stunder", och har snickrat ett bord i storlek 180+75 c/m,
belagt med 30 slag av Svenska träslag: Al, Alm, Appel, bok, brakved, Bigarå,
Ek, En, Fur, Gran, Hassel, Hagtorn, Hagg, Kastanj, Klängros, Lönn, Lind, Masur,
Oxel, Plommon, Poppel, Pärön, Slånbar, Syren och Sälj samt tillika svartek
från det Danska krigsfartyget "Enigheden", vilket som bekant, sköts ~~ix~~xx
i sank av Kalmar stottskanoner år 1679 och bärgades år 1911. Det var
utanför Ölands Södra udde, som dessa sistnämnda händelser ägde rum.

Om så anses önskvärt, kunde jag låta en fotograf med färbildskamera,
taga foto av möbler här, men som i vår hembygdsförenings
heminliga uråldriga möbler.